

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Інститут філології

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б.Жильцов

20 / 17 р.

**ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ ЗІ
СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ**

ПОРІВНЯЛЬНЕ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Освітній рівень: другий (магістерський)

8.02030301 Українська мова і література

Затверджено
на засіданні кафедри
української літератури
і компаративістики

Протокол № 6 від «8» лютого 2017 р.

Завідувач кафедри

Київ - 2017

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	3
Розділ 1. Загальні вимоги до атестації	5
Розділ 2. Етапи та загальний зміст комплексного кваліфікаційного екзамену .	6
Розділ 3. Вимоги до змісту кваліфікаційних робіт (магістерських робіт)	35
Розділ 4. Організація діагностики якості підготовки	37
Розділ 5. Методичне забезпечення комплексної атестації.....	43
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	44

Упорядники:

з української літератури та компаративістики:

доктор філологічних наук, професор Бондарева О. Є.,

доктор філологічних наук, професор Єременко О. В.,

доктор філологічних наук, професор Бровко О. О.,

кандидат філологічних наук, доцент Борисенко К.Г.,

кандидат філологічних наук, доцент Олійник С.М.,

кандидат філологічних наук, доцент Клічак Г.В.

кандидат філологічних наук, доцент Євтушенко С.О.

Упорядники:

зі світової літератури:

кандидат філологічних наук, професор Ковбасенко Ю.І.

доктор філологічних наук, професор Гальчук О.В.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Професійна підготовка здобувача вищої освіти – це формування розвиненої, компетентної, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості на основі удосконалення змісту й технологій навчання студента.

Комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації «порівняльне літературознавство» є важливим завершальним етапом у підготовці фахівця. Мета цього іспиту полягає в перевірці знань випускників та їх готовності до практичної діяльності за спеціальністю.

На комплексний кваліфікаційний екзамен виносяться основні питання з дисциплін «Порівняльне літературознавство», «Історія світової літератури кінця ХХ – початку ХХІ століття в компаративному аспекті», «Актуальні питання порівняльного літературознавства», «Інтермедіальні студії», «Рецепція Біблії в українській і світовій літературі», «Українська література в слов'янському контексті». Це дасть змогу перевірити рівень підготовки майбутніх фахівців, виявити їхнє вміння самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватися у швидкому потоці наукової інформації з питань порівняльного літературознавства.

Екзамен повинен виявити, якою мірою майбутні фахівці опанували актуальні питання порівняльного літературознавства та усвідомили можливості практичної реалізації основних теоретичних тез в художньому дискурсі. На комплексний екзамен виносяться питання найбільш важливі для виявлення рівня теоретичної та методичної компетенції майбутнього фахівця.

Програма покликана надати допомогу студентам при підготовці до екзамену: визначити та систематизувати зміст дисципліни порівняльне літературознавство, виділити стрижневі питання, тим самим забезпечивши систематизацію матеріалу і можливість самоконтролю.

З метою підвищення ефективності програми як навчально-методичного документа до неї також включені списки рекомендованої літератури.

Рекомендована програма складена з урахуванням вимог, що висуваються до студентів на випускному екзамені, з метою виявлення різнобічних і глибоких знань з циклу фахових дисциплін.

Комплексний екзамен для студентів напряму підготовки 6.020303 Філологія (українська мова та література (ОКР «магістр», денна форма навчання) проводиться в усній формі.

Розділ 1. Загальні вимоги до атестації

1.Атестація випускників за напрямом 6.020303 Філологія (українська мова та література) здійснюється за допомогою засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення цілей освітньо-професійної підготовки.

2.Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою магістра за напрямом 6.020303 Філологія (українська мова та література), з використанням загальнокомплексних методів комплексної діагностики: написання і захист магістерської роботи та складання комплексного кваліфікаційного комплексного іспиту з фаху.

3.Інформаційною базою, на підставі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки, є змістовні модулі дисциплін.

4.Атестація якості підготовки магістра з філології (українська мова та література) щодо встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки вимогам ОКХ здійснюється після виконання студентами навчального плану у повному обсязі Екзаменаційною комісією вищого навчального закладу з цього фаху. Голову ЕК затверджує Вчена рада Університету.

Кваліфікаційні роботи виконуються у вигляді магістерської роботи. Діагностика якості підготовки магістрів здійснюється під час атестації магістрів у терміни, що передбачені навчальним планом.

Розділ 2. Етапи та загальний зміст комплексного кваліфікаційного екзамену

1. Кваліфікаційний екзамен, що передбачає виконання певних атестаційних кваліфікаційних завдань, є адекватною формою кваліфікаційних випробувань, яка об'єктивно і надійно визначає рівень освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів, оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки студентів відповідно до об'єктивних критеріїв.

Зміст теоретичних і практичних питань і завдань, що виносяться на екзамен, орієнтується на діагностику рівня опанування магістром професійних компетенцій, що визначені у галузевому стандарті «СВО ОКХ Київського університету імені Бориса Грінченка. Освітньо-кваліфікаційна характеристика магістра».

Додаток А

Дисципліни, що виносяться на комплексну атестацію

№ з/п	Шифр навчальної дисципліни за ОПП	Дисципліна, що виносяться на комплексну атестацію
1	ПП.4	Порівняльне літературознавство
2	ПП.6	Історія світової літератури кінця ХХ – початку ХХІ століття в компаративному аспекті
	ПП.16	Актуальні питання порівняльного літературознавства
3	ПП.18	Інтермедіальні студії
4	ПП.19	Рецепція Біблії в українській і світовій літературі
5	ВВП.4	Українська література в слов'янському контексті
6	ВВП.5	Педагогічна практика

2. На основі узагальнених завдань випусковими кафедрами вищого навчального закладу за напрямом підготовки створюються екзаменаційні білети.

Кваліфікаційний екзамен з фахових дисциплін магістри складають за розробленими і затвердженими на відповідних кафедрах екзаменаційними білетами, до яких увійшли питання, спрямовані на виявлення у студентів загальнотеоретичних знань, вміння застосовувати інтегровані знання програмового матеріалу при вирішенні практичних завдань, власної думки та

особистісного ставлення. Питання екзаменаційних білетів, що охоплювали увесь зміст програми з дисциплін, мають не тільки репродуктивний, а й проблемно-пошуковий характер.

Кваліфікаційний екзамен з фахових дисциплін

Зразок білета кваліфікаційного екзамену

1. Предмет, структура і завдання літературної компаративістики.
2. Концепти античної культури в ліриці Т.Шевченка.
3. Фентезі як явище сучасної літератури та культури: характерні риси та секрети популярності.

Питання екзаменаційних білетів орієнтовані на перевірку системи знань випускника та його уміння чітко будувати свою відповідь із використанням належної кількості фактів й аргументів, оперуванням відповідним ілюстративним матеріалом для доведення висловленого.

Орієнтовні питання з дисциплін, винесених на атестацію

1. Предмет, структура і завдання літературної компаративістики.
2. Етапи формування літературної компаративістики.
3. Національні варіанти літературної компаративістики.
4. Європейська школа порівняльного літературознавства.
5. «Американська» школа порівняльного літературознавства.
6. Українська компаративістика. Дискусійні питання в компаративістиці.
7. Переклад як складник літературної компаративістики.
8. Порівняльно-історичний (генетично-контактний) підхід в компаративістиці.
9. Різновиди літературних зв'язків.
10. Категорія впливу, рецепції, запозичення.
11. Тематологічне зіставлення: проблеми і перспективи.
12. Жанри і стилі в аспекті літературної компаративістики.
13. Міждисциплінарні підходи в літературній компаративістиці
14. Постколоніальні студії в літературній компаративістиці.
15. Предмет і основні завдання літературної імагології.
16. Кореляція понять «інтертекстуальність» та «інтермедіальність».
17. Семіосфера. Текстуальна природа явищ культури.
18. Типи інтермедіальності.
19. Перекодування мови мистецтв на мову літератури на рівні жанру та стилю.
20. Використання технік та прийомів інших мистецтв у генеруванні літературно-художнього образу.
21. Моделі інтермедіальності О. Ханзен-Льове.
22. Явище іконотексту.
23. Формування нової чуттєвості в мистецтві під впливом кінематографа
24. Роль інтернету в сучасному літературному процесі. Взаємодія літератури та нових медій: семантичні та стилістичні типи міжтекстових зв'язків.
25. Біблійні сюжети в бароковій європейській поезії.
26. Біблія і античність в осмисленні Григорія Сковороди.
27. Рецепція Біблії та античності в творчості поетів-романтиків.
28. Біблійні притчі в творчості Григорія Квітки-Основ'яненка.
29. Рецепція Біблії в творчості Тараса Шевченка («Тризна», «Марія» та ін.)
30. Старозавітні сюжети та античні мотиви в творчості Івана Франка
31. Біблійні образи в європейській поезії ХХ століття
32. Рецепція Пісні над Піснями в літературі поч. ХХ ст. (О. Купрін «Суламіф», Шолом Алейхем «Пісня над Піснями»)
33. Біблійні мотиви в творчості Миколи Куліша
34. Рецепція Біблії в літературі української діаспори
35. Біблійні сюжети в українській поезії межі ХХ – ХХІ століття.
36. І. Котляревський і античність.
37. Рецепція П. Кулішем мотивів античної літератури.
38. Концепти античної культури в ліриці Т. Шевченка.
39. Античний інтертекст драматургії Лесі Українки.
40. Трансформація античних образів і мотивів у прозі О. Кобилянської.

41. Основні інтерпретаційні моделі античності в українській ліриці 1920-1930-х років.
42. Антична топіка в ліриці Ліни Костенко.
43. Постмодерністське прочитання античних мотивів.
44. Характерні ознаки літератури постмодернізму («гра» з текстом і читачем, інтертекстуальність, іронічність, колажування, «віртуальний історизм», реалізація можливостей гіпертексту та ін.) та їхнє втілення в конкретних творах.
45. «Лабіринт» – «різома» – «Інтернет» як текстотворчі моделі літератури постмодернізму.
46. Неоміфологізм і художня література кінця ХХ – початку ХХІ століть.
47. Причини, хід і результати «міксування» жанрів і стилів світової та вітчизняної літератури.
48. Инакомовлення та параболічність як атрибут світової та вітчизняної літератури кінця ХХ – початку ХХІ століття.
49. Фентезі як явище сучасної літератури та культури: характерні риси та секрети популярності.
50. Стосунки класичної літератури і масової культури (екранізації, комп'ютерні технології, «сандвіч-культура», «фанфікшн» та ін.): сучасний стан і прогнози.

Розділ 3. Вимоги до змісту кваліфікаційних робіт (магістерських) робіт.

Магістерська робота – кваліфікаційна робота, яка визначається науковою новизною і має практичне значення. Тема магістерської роботи повинна бути актуальною й відповідати сучасному етапу вивчення тієї чи іншої проблеми, а також відкривати для студента можливості самостійного наукового пошуку.

Магістерська робота виконується під керівництвом кваліфікованого викладача, який консультує студента, допомагає скласти план роботи, орієнтує студента в наукових концепціях, напрямках та методиці дослідження. Магістерські роботи виконуються в межах кафедральної теми.

Кваліфікаційна робота вважається актуальною за таких умов:

- запропонована тема роботи недостатньо досліджена в літературознавстві;
- по темі роботи існують публікації автора.

Тематика магістерських робіт розробляється щорічно випускаючими кафедрами і уточнюється в процесі індивідуальної роботи зі студентами. Вибираючи тему студент керується певними науковими інтересами чи опирається на набутий практичний досвід. Найбільш підготовленим студентам кафедра може запропонувати розробку проблемної теми.

Вибір конкретної теми магістерської роботи визначається її актуальністю, новизною і практичним значенням. При цьому враховується наявність власних науково-методичних і методичних наробок, можливість опрацювання експериментального матеріалу, перспективу професійної орієнтації. Тематика кваліфікаційних робіт повинна бути безпосередньо пов'язана з вирішенням типових завдань професійної діяльності, що визначені в ОКХ.

Тема кваліфікаційної роботи має конкретизувати типові завдання виробничої діяльності, містити мету та предмет розроблення, галузь застосування.

Студент має право запропонувати на розгляд випускової кафедри власну тему.

Розділ 4. Організація діагностики якості підготовки

Порядок створення і робота екзаменаційної комісії.

Екзаменаційна комісія створюється щорічно для проведення атестації – комплексних екзаменів і захисту кваліфікаційних робіт та діє протягом календарного року як єдина для денної, заочної форм навчання та екстернату з кожної спеціальності.

До складу комісії входять викладачі випускаючих та профільних кафедр, провідні фахівці. Персональний склад ЕК затверджується ректором не пізніше ніж за місяць до початку роботи.

Графік роботи комісії затверджується ректором.

Захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні ЕК за участю не менше половини її складу при обов'язковій присутності голови.

Регламент засідань ЕК встановлює її голова.

Рішення ЕК про оцінку кваліфікаційної роботи, а також про присвоєння випускнику освітнього рівня та кваліфікації, видачу йому документа про освіту і кваліфікацію приймається на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. Голос голови ЕК є вирішальним при однаковій кількості голосів.

Засідання ЕК протоколюються. У протоколи вносяться:

- оцінки складання комплексного кваліфікаційного екзамену;
- оцінка захисту кваліфікаційної роботи;
- запитання до випускника з боку членів та голови ЕК;
- окремі думки членів ЕК;
- здобуті освітній рівень і кваліфікація; – назва кдокумента про освіту і кваліфікацію (з відзнакою чи без відзнаки), який видається випускнику;
- інші відомості.

Протоколи підписують голова та члени ЕК, які брали участь у засіданні. Результати захисту кваліфікаційних робіт визначаються оцінками "відмінно", "добре", "задовільно" та "незадовільно" та **оцінки за 100-бальною** системою ECTS та оголошуються того ж дня після оформлення протоколів засідання ЕК.

У випадках, коли захист кваліфікаційної роботи визначається незадовільним, ЕК встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену випускаючою кафедрою.

Студент, який не захистив кваліфікаційну роботу, допускається до повторного захисту не менше ніж через рік протягом трьох років.

Після закінчення роботи ЕК голова складає звіт та подає його до навчального відділу. У звіті аналізується актуальність тематики, якість виконання кваліфікаційних робіт, уміння випускників застосовувати знання при вирішенні виробничих проблемних ситуацій, недоліки в підготовці, рекомендації щодо вдосконалення навчального процесу.

Звіти голів ЕК і результати комплексної атестації обговорюються на засіданні ради Інституту.

Критерії оцінювання якості підготовки

Професійна підготовка фахівця – це формування розвиненої, компетентної, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості на основі удосконалення змісту й технологій навчання студента. На комплексну атестацію винесено основні питання з фахових дисциплін, що дасть змогу перевірити стан підготовки майбутніх фахівців, виявити їхнє вміння самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватися у швидкому потоці наукової інформації з актуальних питань порівняльного літературознавства.

При узагальненні оцінювання відповідей на екзамені та оцінюванні магістерської роботи члени комісії користуються такими вимогами й критеріями.

За кожне теоретичне питання випускник може максимально отримати 30 балів, за практичне – 40 балів.

Перше питання стосується певної теоретичної проблеми курсів з порівняльного літературознавства. Оцінка знань випускників з дисциплін є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення зазначених курсів, а також під час проходження педагогічних практик.

25-30 балів – випускник дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми, демонструє знання загальних характеристик з порівняльного літературознавства.

20-24 бали – випускник правильно і майже в достатньому обсязі дає відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з порівняльного літературознавства.

15-19 балів – випускник орієнтується в матеріалі, проте поверхово усвідомлює функції порівняльного літературознавства.

1-14 балів – випускник не може викласти зміст питання, погано орієнтується у навчальному матеріалі, не вміє на належному рівні оперувати термінологічним та понятійним апаратом. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, правила, теорії, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні мовні та мовленнєві помилки. Висловлювання студента «бідне», спрощене, містить стилістичні огріхи.

Друге питання стосується певної проблеми курсу актуальних питань літературознавства та інтермедіальних студій. Оцінка знань випускників з дисциплін є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення зазначених курсів, а також під час проходження педагогічних практик

25-30 балів – студент вільно і повно володіє фактичним матеріалом щодо актуальних питань порівняльного літературознавства та специфіки інтермедіальних студій. Випускник усвідомлює стадіальність літературно-мистецького розвитку. При відповіді студент не допускає фактичних і мовленнєвих помилок.

20-24 бали – студент засвідчує високий рівень осмислення вивченого, спроможний логічно, аргументовано, чітко, точно і вільно висловлювати власні думки, не допускає фактичних помилок. Випускник володіє термінологічним та

понятійним апаратом літературознавства, обізнаний із основними методами і прийомами навчання української літератури.

Спостерігається уміння коментувати історичні явища, встановлювати системні зв'язки. Мовлення чітке, логічне, хоча допускаються незначні мовленнєві помилки.

15-19 балів – студент досить послідовно і логічно відтворює матеріал, проте не може обґрунтувати висловлені думки з курсу, проявляє поверховість суджень, не вміє пояснити суті літературних явищ та процесів; відповідає на більшість запитань, що конкретизують відповідь; може навести окремі завчені приклади, проте не завжди точно. У відповіді допускає до 4-х фактичних, 5-ти мовленнєвих помилок.

1-14 балів – відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення, студент допускає істотні помилки у викладенні матеріалу, не володіє літературознавчою термінологією, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні, називаючи окремі факти. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні помилки. Висловлювання студента «бідне», спрощене, містить сім мовленнєвих огріхів.

Третє – практичне завдання. 30-40 балів виставляється за те, що випускник повністю оволодів теоретичним матеріалом, логічно і послідовно застосовує його при аналізі художнього тексту виявляє компетентнісний підхід до вивченого; засвідчує ознаки самостійної життєвої позиції, оцінюючи нові факти, явища, погляди; при відповіді не допускає фактичних і мовленнєвих помилок.

19-29 балів виставляється за те, що випускник недостатньо орієнтується в матеріалі, поверхово обґрунтовує наявність компаративного компоненту в художньому тексті.

1-18 балів виставляється за те, що студент не зміг самостійно здійснити компаративний аналіз відповідно до схеми аналізу, його відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення; допускаються грубі фактичні помилки; висловлення «бідне», спрощене, містить значну кількість мовленнєвих та стилістичних огріхів.

При оцінюванні відповіді студента члени екзаменаційної комісії керуються такими критеріями:

- - правильність, змістовність, аргументованість відповідей;
- - уміння проілюструвати теоретичний матеріал власними прикладами;
- - уміння застосувати теоретичні знання для розв'язання практичних завдань;
- - уміння самостійно зробити висновки з наведених фактів;
- - володіння нормами літературної мови і культури усної відповіді.

Під час іспиту студент повинен продемонструвати такі знання й уміння:

- мати високий рівень професійної підготовки, глибокі знання з літературознавства;
- знати основні теоретичні дисципліни в обсязі, необхідному для розв'язання наукових завдань;
- володіти принципами та методами літературознавчого аналізу художнього тексту;

- знати проблеми вивчення літературних напрямів, стилів, системи художніх образів і жанрів, сюжетно-композиційних особливостей творів, засобів художньої виразності;
- уміти застосовувати одержані знання для вирішення поставлених завдань;
- з історичних позицій пояснювати явища і факти літератури.

Оцінювання виконання магістерської роботи

Деякі вимоги, виконання яких забезпечує максимальну оцінку кваліфікаційній роботі:

- об'єктивне висвітлення стану питання з творчим використанням сучасних джерел інформації;
- практичне значення результатів;
- наявність посилань на джерела інформації;
- відсутність дублювання, описового матеріалу, стереотипних рішень, що не впливають на суть та висвітлення отриманих результатів;
- використання прикладних пакетів комп'ютерних програм;
- оформлення відповідно до чинних стандартів;
- загальна та професійна грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу матеріалу;
- якість оформлення;
- самостійність виконання.

Оцінювання магістерської роботи здійснюється за наступними критеріями:

- відповідність змісту роботи обраній темі, її актуальність (10 б.);
- логічність структури роботи та чітка програма роботи (10 б.);
- ґрунтовність, повнота і науково-критичний аналіз літератури з проблеми дослідження (20 б.);
- успішність виконання завдань магістерської роботи (10 б.);
- рівень аналізу зібраного фактичного матеріалу (10 б.);
- новизна, теоретичне і практичне значення (10 б.);
- літературне, технічне й естетичне оформлення роботи (10 б.);
- публічний захист роботи (аргументованість, переконливість, вільне володіння матеріалом, культура мовлення) (20 б.).

Розділ 5. Методичне забезпечення комплексної атестації

Методичні матеріали мають забезпечити самостійну роботу студента з підготовки до комплексної атестації.

Методичні матеріали розробляються випускаючими кафедрами, розглядаються і затверджуються вченою радою Інституту.

Методичні рекомендації щодо самостійної роботи підготовки студента до комплексної атестації подаються за наступною структурою.

- методичні рекомендації до написання магістерських робіт;
- методичні рекомендації до складання комплексного кваліфікаційного екзамену.

Документи про освіту та кваліфікацію

Здобувачі освітньо-кваліфікаційного рівня “магістр”, які успішно пройшли атестацію, отримують диплом про здобуття відповідного рівня вищої освіти за відповідним напрямом підготовки та кваліфікації магістр. Студентам, які мають не менше 75% відмінних оцінок з усіх навчальних дисциплін і практичної підготовки, оцінки "добре" з інших дисциплін та оцінки "відмінно" за результатами атестації, видається диплом з відзнакою.

Студенти, які отримали незадовільну оцінку при складанні комплексного екзамену або при захисті кваліфікаційної (магістерської) роботи, відраховуються з Університету та одержують академічні довідки.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Порівняльне літературознавство

1. Будний В. Порівняльне літературознавство : підручник для студ. вищих навч. закл. / Будний Василь Володимирович, Ільницький Микола Миколайович. – К. : Києво-Могилянська академія, 2008. – 430 с.
2. Грицик Л. Українська компаративістика / Людмила Грицик. – Донецьк : Юго-Восток, 2010. – 299 с.
3. Гром'як, Р. Орієнтації. Розмисли. Дискурси. 1997 – 2007 / Роман Гром'як. – Тернопіль : Джура, 2007. – 368 с.
4. Дима А. Принципы сравнительного литературоведения ; [пер. с румын.] / Дима, Александр. – М. : Прогресс, 1977.
5. Дюришин, Д. Теория сравнительного изучения литературы [1972] / Пер. со словац. / Д.Дюришин. - М., 1979.
6. Конрад, Н.И. Запад и Восток. – М., 1966.
7. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – 636 с.
8. Літературознавча рецепція і компаративний дискурс / [за ред. Р. Гром'яка]. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2004. – 367 с.
9. Наливайко Д. С. Теорія літератури й компаративістика / Д. С. Наливайко. – К. : Вид. дім „Києво-Могилянська академія”, 2006. – 347 с.
10. Національні варіанти літературної компаративістики / Національна академія наук України; Ін-т літератури ім. Т.Г.Шевченка; Д.С.Наливайко, Т.Н.Денисова, О.В.Дубініна та ін. – К. : Видавничий дім «Стилос», 2009. – 750 с.
11. Неупокоева И. История всемирной литературы : Проблемы системного и сравнительного анализа / Ирина Неупокоева. – М. : Наука, 1976. – 216 с
12. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М.Зубрицької. 2-е вид., доповнене. – Львів: “Літопис”, 2002.
13. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи : антологія / [ред. Д. Наливайко]. – К. : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2009. – 487 с.
14. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ – початок ХХІ ст. / упоряд. Б. Бакула. – К. : Києво-Могилян. акад., 2008. – С. 503-515.

Інтермедіальні студії

1. Будний В. Порівняльне літературознавство : Підручник / В. Будний, М. Ільницький. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 430 с.
2. Бовсунівська Т. В. Екфразис. Вербальні образи мистецтва : монографія / Т. В. Бовсунівська, Р. К. Бобрик, О. М. Виноградов, Л. С. Генералюк, Т. В. Гребенюк; ред.: Т. В. Бовсунівська; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К., 2013. – 237 с.
3. Бондарева О.Є. Міф і драма у новітньому літературному контексті: поновлення структурного зв'язку через жанрове моделювання. Монографія. – К.: "Четверта хвиля", 2006. – 512 с.

4. Бровко О. О. Основи компаративістики: навч.-метод. посіб. для орг. самостійної роботи й підготов. до модульної роботи студ. спец. „Українська мова і література”, „Українська мова і література. Мова і література (англійська)”, „Українська мова і література. Мова і література (російська)” / Олена Олександрівна Бровко ; Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2012. – 214 с.
5. Генералюк Л. Універсалізм Шевченка: взаємодія літератури і мистецтва / Л. Генералюк; Ін-т л-ри ім. Т.Г.Шевченка НАН України. – К. : Наук. думка, 2008. – 544 с.
6. Жодані І.М. Емма Андіївська і Віра Вовк: тексти в контексті інтерсеміотики: Монографія.– К.: ВДК «Університет «Україна», 2007.– 116 с.
7. Кораблева Н.В. Интертекстуальность литературного произведения. Учебное пособие. – Донецк: Кассиопея, 1999. – 28 с.
8. Література. Теорія. Методологія / Упоряд. Д.Уліцької. – К., 2006.
9. Лотман, Юрий Михайлович. Об искусстве: Структура художественного текста. Семиотика кино и проблемы киноэстетики. Статьи. Заметки. Выступления (1962-1993) [Текст] / Ю. М. Лотман ; сост. Р. Г. Григорьев, М. Ю. Лотман. – С.Пб. : Искусство-СПБ, 1998. – 704 с.
10. Просалова В.А. Інтермедіальні аспекти новітньої української літератури: Монографія / Віра Андріївна Просалова. – Донецьк: ДонНУ, 2014. – 154 с.
11. Пьеге-Гро Н. Введение в теорию интертекстуальности / Н. Пьеге-Гро ; пер. с фр. Г.К. Косикова, В.Ю. Лукасик, Б.П. Нарумова ; общ.ред. и вступ. ст. Г.К. Косикова. – М. : Изд-во ЛКИ, 2007. – 240 с.
12. Рисак О. О. Найперше музика у слові: проблема синтезу мистецтв в українській літературі кінця ХІХ – початку ХХ ст. / Олександр Рисак. – Луцьк: Вежа, 1999. – 402 с.
13. Фатеева Н.А. Контрапункт интертекстуальности, или Интертекст в мире текстов. – М.: Агар, 2000. – 280 с.
14. Фесенко В. І. Література і живопис: інтермедіальний дискурс : [навч. посібник] / В. І. Фесенко. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2014. – 398 с.
15. Франко І. Із секретів поетичної творчості / Іван Франко // Збір. тв.: У 50 т. – Т. 31. – К.: Наук. думка, 1981. – С. 45–119.
16. Ямпольский М. Память Тиресия. Интертекстуальность и кинематограф / М. Ямпольский. – М.: РИК «Культура», 1993. – 464 с.

Рецепція Біблії в українській і світовій літературі

1. Аверинцев С. Риторика и стили европейской литературной традиции. – М.: Школа “Языки русской культуры”, 1996. – 448 с.
2. Аверинцев С. С. Поэтика ранневизантийской литературы, - М.: Coda, 1997. — 343 с.
3. Аверинцев С. София-Логос. Словарь. – К.: Дух и литера, 2000. – 460 с.

4. Ауэрбах Э. Мимесис. Изображения действительности в западноевропейской литературе: Пер. с нем. – М.: ПЕР СЭ; СПб: Университетская книга, 2000. – 511 с.
5. Історія української літератури у дванадцяти томах. –тт.1 - 2: Давня література. – К.: Наукова думка, 2014.
6. Кречотень В. Українська книжна поезія середини XVII ст.: Передмова / Кречотень В.І. // Українська поезія: Середина XVII ст. / Упорядн. М. Сулима, В. Кречотень. – К.: Наукова думка, 1992. – С. 5 – 23.
7. Крива Б. Пересотворення світу: Українська поезія XVII – XVIII століть. – Львів: Свічадо, 1997. – 214 с.
8. Курціус Е. Р. Європейська література і латинське середньовіччя : пер. с нем. / [Ернст Роберт Курціус](#) ; Пер. [Анатолій Онишко](#) . – Львів : Літопис, 2007 . – 749 с.
9. Сулима В.І. Біблія і українська література: навч.посб./В.І. Сулима. – К.: Освіта, 1998. – 400с.
10. Сухарева С.В. Біблійний вимір української польськокомовної прози поберестейської доби: Монографія. – Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. – 248 с.
11. Фрай Н. Великий код: Біблія і література / Нортроп Фрай. – Львів: Літопис, 2010. – 362с.
12. Чижевський Д. Порівняльна історія слов'янських літератур: У двох книгах / Д.І. Чижевський / Переклад з німецької. – К.: ВЦ «Академія», 2005. – 288 с.

Історія світової літератури кінця XX – початку XXI століття в компаративному аспекті

1. Бахтин М. Вопросы литературы и эстетики. – М.: Художественная литература, 1975. – 502 с.
2. Бондарева О. Є. Міф і драма у новітньому літературному контексті: поновлення структурного зв'язку через жанрове моделювання. Монографія. – К.: Четверта хвиля, 2006. – 512 с.
3. Борев Ю. Эстетика. Теория литературы: Энциклопедический словарь терминов / Ю.Б. Борев. – М.: ООО «Издательство Астрель»: ООО «Издательство АСТ», 2003. – 575, [1] с.
4. Денисова Т. Н. Феномен постмодернізму: Контури й орієнтири / Тамара Денисова // Слово і час. – 1995. – № 2. – С. 18–27.
5. Енциклопедія постмодернізму / [ред. Ч. Е. Вінквіст, В. Е. Тейлор; пер. з англ. Віктор Шовкун]. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003. – 503 с.
6. Затонский Д. В. Модернизм и постмодернизм: Мысли об извечном коловращении изящных и неизящных искусств: От сочинений Умберто Эко до пророка Екклесиастра. – Харьков: Фолио; М.: ООО «Издательство АСТ», 2000. – 255 с.
7. Ильин И. Постструктурализм, деконструктивизм, постмодернизм. – М., 1996. – 256 с.

8. Ковбасенко Ю. І. Архіпелаг «Павич», острів «Дамаскин» // Тема. На допомогу вчителю зарубіжної літератури. – 2002. – № 4. – С. 80-126.
9. Ковбасенко Ю. І. Література постмодернізму: по той бік різних боків // Заруб. л-ра в шк. Укр. – 2002. – № 5. – С. 2 – 12.
10. Лиотар Ж.-Ф. Состояние постмодерна / Жан-Франсуа Лиотар ; [пер. с франц. Н. А. Шматко]. – М. : Институт экспериментальной социологии, СПб. : Алетейя, 1998. – 160 с.
11. Маньковская Н. Б. Эстетика постмодернизма. – СПб.: Алетейя, 2000. – 334 с.
12. Наливайко Д. Література в системі мистецтв як галузь порівняльного літературознавства // Слово і час. – 2003. - № 6.
12. Сокол Л. Гіпертекст і постмодерністський роман // Слово і час. – 2002. – № 11. – С.76 – 80.
13. Hassan I. The Dismemberment of Orpheus. – Madison, Wis: The Univ. of Wisconsin Press, 1982. – xv, 315 p.
14. Jenks C. Death of Modern Architecture / Charles Jenks // From Modernism to Postmodernism : [An Anthology / ed. by Lawrence E. Cahoone]. – Malden, Mass; Oxford : Blackwell Publishing, 2003. – P. 457-464.
15. Kubler G. The Shape of Time. Remarks on the History of Things.– New Haven, 1962.

Актуальні питання порівняльного літературознавства

1. Аверинцев С.С. Образ античности в западноевропейской культуре XX века // Новое в современной классической филологии. – М.: Наука, 1979. – 200 с.
2. Аверинцев С.С. Поэтика ранневизантийской литературы. – М.: Coda, 1997. – 343 с.
3. Аверинцев С.С. Риторика и истоки европейской литературной традиции. – М.: Школа “Языки рус. культуры”, 1996. – 448 с.
4. Анненский И.Ф. Книги отражений. – М.: Наука, 1979. – 679 с.
5. Антична культура і вітчизняна філософська думка. – К. : Т – во Знання, 1990. – 48 с.
6. Антична література: Довідник / За ред. С.В.Семчинського. – К. : Либідь, 1993. – 318 с.
7. Античная поэтика. – М. : Наука, 1991. – 256 с.
8. Античность в контексте современности / Под ред. А.А.Тахо-Годи и И.М.Нахова. — М. : Изд – во МГУ, 1990. – 250 с.
9. Античность и Византия. – М. : Наука, 1975. – 416 с.
10. Античность как тип культуры. – М. : Наука, 1988. – 333 с.
11. Антологія світової літературно-критичної думки XX століття / Ред. М.Зубрицька. – Львів: Літопис, 1996. – 636 с.
12. Баглай Й. Василь Щурат – перекладач Горацієвих од // Іноземна філологія. – 1971.– Вип. 24.
13. Баглай-Соляник Б.Й. Іван Франко – дослідник античної літератури. – Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.01. – Ужгород, 1996. – 18 с.

14. Барг М. А. Эпохи и идеи: Становление историзма. – М.: Мысль, 1987. – 348 с.
15. Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. – М.: Искусство, 1986. – 444 с.
16. Библейская энциклопедия. – Репринтное издание. – М.: Терра, 1991. – 903 с.
17. Боннар А. Греческая цивилизация: В 3-х т. – Т. 3. От Еврипида до Александрии / пер. с фр. – М.: Искусство, 1992. – 398 с.
18. Борев Ю.Б. Художественные направления в искусстве XX века. – К.: Мистецтво, 1986. — 134 с.
19. Грабарь-Пассек М.Е. Античные сюжеты и формы в западноевропейской литературе. – М.: Наука, 1966. – 319 с.
20. Гундорова Т.І. Проявлення слова. Дискурсія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. — Львів: Літопис, 1997. — 297 с.
21. Гуревич А.Я. Время как проблема истории культуры // Вопросы философии. — 1963. — № 3.
22. Гуревич А.Я. Историческая наука и историческая антропология // Вопросы философии. — 1988. — № 1.
23. Гуревич А.Я. Категории средневековой культуры. — М.: Искусство, 1984. — 350 с.
24. Державин В. Вступне слово про завдання антології української поезії // Антологія української поезії. — Лондон, 1957.
25. Державин В. Проблема віршованого перекладу // Пług. — 1927. — № 9.
26. Державин В. Українська поезія і її національна чинність // Визвольний шлях. — 1954. — № 1.
27. Дзюба І.М. Культурна спадщина і культурне майбутнє // Україна: Наука і культура. — К., 1990. — вип. 24.
28. Дзюба І.М. Універсальні мотиви в Шевченковій поезії // Сучасність. — 1996.
29. Дима А. Принципы сравнительного литературоведения: Пер. с рум. – М.: Прогресс, 1977. – 229 с.
30. Качуровський І. Український парнасізм // Визвольний шлях. — 1983. — № 4.
31. Клен Ю. Спогади про неокласиків. — Мюнхен, 1947.
32. Кобів Й. Нетлінна краса Горацієвої музи. Поезія Горація в українській літературі // Жовтень. — 1983. — № 8.
33. Корж Н. “Пам’ятник” Горація у перекладі Зерова // Вісник Харківського університету. — 1971. — № 64. — Філологія. — № 6.
34. Корж Н.А. Место и особенности латинского языка в творчестве Г.Сковороды: Автореф. дис... канд. филол.наук: 10. 01. 01/ Харк. гос. ун-т. — Харьков, 1956. — 24 с.
35. Корж Н.О. Переклади творів Горація на Україні // Радянське літературознавство. — 1969. — № 8.
36. Кочур Г.П. Літературна доля Вергілія // Всесвіт. — 1992.
37. Кузьма Ю. Римські поети епохи Августа в перекладах Миколи Зерова // Іноземна філологія. — Львів. — 1970. — № 8.

- 38.Кухар Р. До генези клясичних елементів у драматичних творах Лесі Українки // Визвольний шлях. – 1962. – № 1.
- 39.Лосев А.Ф. Философия. Мифология. Культура. – М. : Политиздат, 1991. – 525 с. – (Мыслители XX века).
- 40.Майстренко М.І. Шевченко і античність : Літературознавчий нарис. – Одеса, 1992. – 296 с.
- 41.Микитенко Ю.О. Антична спадщина і становлення нової української літератури. – К.: Наук. думка, 1991. – 156 с.
- 42.Микитенко Ю.О. Від “Слова” до “Іліади”: Петро Ніщинський-перекладач: Літературно-критичний нарис. – К. : Дія, 1993. – 56 с.
- 43.Микулович М. Вплив поезії Горація на київських неокласиків // Визвольний шлях.– 1958. – № 5. – С. 8 – 11.
- 44.Михайлов А.В. Античность как идеал и культурная реальность XVIII – XIX вв. // Античность как тип культуры. – М. : Наука, 1988.
- 45.Наливайко Д.С. Спільність і своєрідність: Українська література в контексті європейського літературного процесу. – К.: Дніпро, 1988. – 395 с.
- 46.Нямцу А.Е. Закономерности переосмысления традиционных сюжетов в литературе: Автореф. дис... канд. филол. наук: 10.01.02 / Одес. гос. ун – т. – Одесса, 1985. – 24 с.
- 47.Нямцу А.Е. Легендарно-мифологические структуры в славянских и западноевропейских литературах: Учеб. пособие / Черновиц. нац. ун-т им. Ю.Федьковича. – Черновцы: Рута, 2001. – 208 с.
- 48.Павличко С.Д. Дискурс модернізму в українській літературі. – К. : Либідь, 1997. – 360 с.
- 49.Підлісна Г.Н. Світ античної літератури. – К. : Наук. думка, 1989. – 168 с.
- 50.Попович А. Проблемы художественного перевода / Под ред. П.М.Топера. Пер. со словац. И.А.Бернштейн, И.С.Чернявской. – М.: Высш. школа, 1980. – 199 с.
- 51.Преображенский П.Ф. В мире античных идей и образов. – М. : Наука, 1965. – 396 с.
- 52.Савчук О.М. Творчість Павла Русина і деякі питання рецепції латинської традиції в українському віршуванні XVI – XVIII століття: Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.01.01 / Ін – т літ. АН України. – К., 1994. – 23 с.
- 53.Сивокінь Г.М. Давні українські поетики. – Харків : Вид – во ХДУ, 1960. – 107 с.
- 54.Скорина Л.П. Вергілій в українській літературі // Іноземна філологія. – 1987. – Вип. 85.
- 55.Словарь античности / Пер. с нем. – М.: СП “Внешсигма”, 1992. – 704 с.
- 56.Словник античної міфології / Уклад. І.Я.Козовик, О.Д.Пономарів. – К.: Наук.думка, 1989. – 240 с.
- 57.Современные зарубежные литературоведческие концепции: герменевтика, рецептивная эстетика: Реф. сб. / Цурканова.– М., 1983.– 184 с.
- 58.Содомора А.О. Горацій і його поетична творчість // Квінт Горацій Флакк. Твори. 3 лат. – К. : Дніпро, 1982. – С. 5 – 13.
- 59.Содомора А.О. Жива античність. – К.: Молодь, 1983. – 203 с.

60. Содомира А.О. Поняття “відповідності й краси” (greron) в морально-етичних поглядах Горація // Іноземна філологія. – 1975. – Вип. 40.
61. Соловей Е.С. Українська філософська лірика. Традиція. Типологія. Поетика: Дис... д-ра філол. наук: 10. 01. 01 / Ін – т літ. АН України. – К., 1992. – 359 с.
62. Стрижак О.С. Етнонімія Геродотової Скіфії. – К. : Наук. думка, 1988. – 224 с.
63. Темченко Л.В. Український неокласицизм 20-х рр. ХХ століття: генезис, естетика, поетика: Дис... канд. філол. наук: 10.01.01: Дніпропетровськ, 1997. – 21 с.
64. Трофимук М.С. Античная литература в курсах словесности Киево-Могилянської академії (XVII – XVIII вв.): Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.01.01 / Ін – т літ АН України. – К., 1989. – 21 с.
65. Турган О.Д. Українська література кінця ХІХ – початку ХХ століття і античність: Шляхи сприйняття і засвоєння. – К. : Наук. думка, 1995. – 175 с.
66. Українська література в загальнослов'янському і світовому літературному контексті: У 5 т. / АН УкрРСР. Ін-т літ. ім. Т.Г.Шевченка. – К.: Наук. думка, 1987-1991.
67. Ушкалов Л.В. Творчество Г.Сковороды и античная культура: Автореф. дис... канд.філол. наук: 10. 01. 03 / Харк. гос. ун – т. – К., 1989. – 18 с.
68. Фрай Г. Н. Великий код: Біблія і література / Н. Фрай ; з англ. пер. І. Старовойт ; ред. І. Новіцька. – Л. : Літопис, 2010. - 360 с.
69. Фрейденберг О.Д. Поэтика сюжета и жанра. – М. : Лабиринт, 1997. — 448 с.
70. Хропко П.А. “Энеида” Ивана Котляревского и становление реализма в украинской литературе первых десятилетий ХІХ века: Автореф. дис... д-ра філол. наук: 10.01.03 / Киев. гос. пед. ин – т. – К., 1973. – 58 с.
71. Чистякова Н.А. Горацій, поэт двух культур и двух эпох // Классическая филология. – Вып. 4: Horatiana. – Л.: Изд – во ЛГУ, 1992. – С. 128 – 148.
72. Шерех Ю. Легенда про український неокласицизм // Не для дітей: Літературно-критичні статті і есеї. – Нью-Йорк: Пролог, 1964. – С. 97 – 134.
73. Элиаде М. Аспекты мифа / Пер. с франц. – М.: Инвест – ППП, 1995. – 240 с.